

lavere, sig ikke saa særdeles meget fra den danske, som man skulde antage efter forskelligt af det, man har set i Bladene.

Det er altsaa ikke nogen ringe Beskatning, som den heromhandlede Indtægt allerede maa bære, men det er jo — det maa stærkt fremhæves — ikke nogen Særskat paa Skibsfarten. Skatten rammer nok Indtægten af Dampskibsrederi i forholdsvis større Grad, end den rammer Indtægten af andre Erhverv. Men hvorfor er det saaledes? Fordi denne Indtægt gennemgaaende har været ikke saa lidt større. Den rammer jo denne Indtægt efter ganske samme Forhold som de store Indtægter i andre Erhverv. Der er altsaa ikke Tale om nogen Særbeskatning. Dernæst er der det at bemærke, at ud over den ekstraordinære Indkomstskat har Landbrug, Handel, Industri og Haandværk haft meget betydelige Byrder at bære, og det ikke blot saadanne, som er en umiddelbar Følge af Krigen, og som viser sig f. Eks. i stigende Arbejds løn og stigende Priser paa Raastoffer og Produktionsfornødenheder, de Vanskeligheder, som gøres fra forskellige udenlandske Magters Side med Hensyn til Udførselsforbud og andre Hindringer for Omsætningen, alt dette, som er uafhængigt af de danske Statsmyndigheder, og som selvfølgelig er fælles for alle, for Skibsfarten og de andre Erhverv. Men det er ikke det, jeg tænker paa. Jeg tænker paa den Indgriben, som finder Sted fra Regeringens og Lovgivningsmagts Side i Erhvervslivet, og det kan ikke nægtes, at de andre Erhverv har maattet bære mere af disse Indgreb, end netop Skibsfarten har maattet. Jeg tænker her i Særdeleshed paa de talrige og meget indgribende Udførselsforbud, som Regeringen har set sig nødsaget til at udstede for at sikre Landets Forsyning og af forskellige andre Grunde. Omend der kan have været nogen Kritik paa enkelte Punkter, vil jeg dog gaa ud fra, at denne Regeringens Indgriben i det væsentlige har været nødvendig og rimelig, og jeg tror ogsaa, dette er anerkendt. Det er jo en Indgriben, som naturligvis er højst forskellig for de forskellige Erhverv og virker højst forskelligt til de forskellige Sider, men som griber meget dybt og paa meget følelig Maade ind i mange Erhverv, henhørende baade til Landbrug, Handel, Haandværk og Industri. Og saa kommer fremdeles Maksimalpris-Politikken, som ganske særlig har ramt Landbruget, endvidere en saa indgribende Foranstaltning som Opfødringsforbudet, som særlig ramte de

magre Egne. Til dette sidste gav Landbruget gennem sine ledende Mænd sit Samtykke; dog har der ogsaa været Maksimalpris-Foranstaltninger, med hvilke dette ikke var Tilfældet, hvor man greb ind imod Landbrugets ledende Mænds Ønske og paa en Maade, som de ikke mente hensigtsmæssig. Jeg skal ikke komme tilbage til hele dette lange Kapitel af vor indre Historie under Krigen, som er drøftet saa mange Gange, men blot fremhæve, at der ganske sikkert ikke er noget Erhverv i Landet, som ved direkte Indgriben fra Regeringens og Lovgivningsmagts Side er ramt saa haardt som netop Landbruget. Heroverfor kan Skibsfarten ikke stille noget tilsvarende. Jeg har nok set, at man fra Skibsfartens Side vil nævne Forbudet mod Udførsel af danske Skibe, men det maa ikke i Betydning sammenstilles med, hvad Udførselsforbudene har bevirket for mange andre Erhverv her i Landet, og slet ikke med den meget følelige Indgriben, som f. Eks. Landbruget har været Genstand for. Thi man kan ikke sige, at Forbudet mod Salg af Skibe i nogen væsentlig Grad paavirker den almindelige ordinære Forretningsdrift. Det forhindrer en ekstraordinær Fortjeneste, som ellers kunde naas, men det griber ikke ind i den ordinære Forretningsdrift, saa meget mindre som Regeringen, tror jeg, har givet Dispensation i en Række Tilfælde, som maatte anses for at høre ind under Dispositioner, der vilde blive foretaget ogsaa under mere normale Forhold. F. Eks. naar man har villet sælge gammel Tonnage for at anskaffe ny og bedre, tror jeg, der i Regelen er givet Dispensation. I alt Fald kan dette Udførselsforbud ikke jævntilles i Tynge med, hvad der er budt andre Erhverv, ganske særlig Landbruget. I øvrigt kan Skibsfartserhvervet paa Grund af dets internationale Karakter ikke saaledes hemmes af Forholdene. Jeg betoner atter, at jeg taler ikke om de forskellige hemmende Omstændigheder, som er en Følge af Krigsforholdene og af Foranstaltninger, som vor Regering og Lovgivningsmagt ingen Indflydelse har paa, men jeg taler om dem, hvor der er Tale om direkte Indgriben fra disse Myndigheders Side. Af de Byrder, som Statsmagts Indgriben har foranlediget, har Skibsfarten, synes jeg, kun maattet bære en væsentlig mindre Del.

Men naar Forholdet er dette, saa kan det, som Tingene en Gang ligger, og efter hvad der er gaet forud, ikke anses for